

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măcăineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 731.
din 27.08.2008**

Dosar nr.: 702/2007

Petiția nr.: 14550 din data 06.11.2007

Petent: M Ș

Obiect: discriminare prin recalcularea pensiei

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 M Ș

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, str. Latină nr.8, sector 2 București

I.2.2 Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, Calea Victoriei nr.194, sector 1 București

II. Obiectul sesizării

2.1 Petenta se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în legătură cu modul de recalculare a pensiei.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Prin petiția nr. 14550 din data 06.11.2007, petenta sesizează că este persoană cu handicap accentuat (gradul II) și a fost pensionată la limită de vârstă în baza Legii 102/1999, după 18 de ani de muncă, cu vechime integrală.

3.2 Legea nr. 102/1999 îi dădea dreptul să se pensioneze după 15 ani de muncă, indiferent de vârstă la momentul pensionării.

3.3 Petenta sesizează că i s-a calculat un punctaj mediu de 1,02223 puncte și o pensie de 303 lei. În urma procesului de recalculare a rezultat un alt punctaj mediu, de 0,64732 puncte, în urma căruia primește o pensie mult diminuată, respectiv 192 lei.

3.4 Petenta solicită constatarea discriminării prin calcularea eronată a punctajului de pensie, folosindu-se ca criteriu stagiul complet decotizare de 25 de ani în loc de 15 ani cât prevedea legea.

IV. Citarea părților

4.1 Având în vedere prevederile art. 20, alin. 4, 5 și 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, au fost citați următorii:

- M. Ș. ,absentă;
- Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, absentă, a trimis punct de vedere;
- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap, absentă.

4.2 Procedura de citare legal îndeplinită la data de 17.01.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

V. Susținerile părților

5.1.1 Petenta solicită constatarea discriminării la care a fost supusă prin recalcularea pensiei.

Punctul de vedere al Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale

5.2.1 Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale prin adresa nr.16349/AM/21.11.2007, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sub nr.16917/27.11.2007, a comunicat că a răspuns petentei și a trimis spre soluționare petiția Casei de Pensii a municipiului București.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că în petiția dedusă soluționării se invocă efectul creat prin recalcularea pensiei ca fiind discriminatoriu.

6.2.1 **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.2 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.** (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 para.91)

6.2.3 Curtea Constituțională a României care a statuat cu valoare de principiu că „principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât **pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență**”. (Vezi Decizia nr.70 din 15 decembrie 1993, Decizia nr.307 din 27 decembrie 1994, Decizia nr.139 din 19 noiembrie 1996, Decizia nr.20/2000, Decizia nr.49/2000, Decizia nr.126/2000, Decizia nr.151/2000 și altele)

6.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5 Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

6.2.6 Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.2.7 Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația

petentei, ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.8 În măsura în care se reține întrunirea elementelor constituive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.2.9 Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director reține că în fapt, petiția, astfel cum este formulată, vizează în mod indisolubil modalitatea în care reclamata a stabilit baza de calcul pentru valorificarea drepturilor de pensie.

6.2.10 Corelativ acestor aspecte și în raport cu definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespicate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce prespune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

6.2.11 În exercitarea competențelor sale, Colegiul Director este chemat să se pronunțe asupra unei situații de fapt din care decurge justificarea drepturilor subiective ale petentei, însă în raport cu atribuțiile stabilite prin lege, Colegiul Director nu se poate substitui, Caselor de Pensii în vederea analizării modului în

care s-au stabilit baza de calcul ori punctajul mediu anual în determinarea drepturilor de pensie ale beneficiarilor. Or, Casele de Pensii este instituția abilitată de legea specială să dispună verificarea îndeplinirii condițiilor legale de pensionare și a recalculării pensiilor, potrivit atribuțiilor expres prevăzute de lege.

6.2.12 Pe de altă parte, obiectul plângerii deduse soluționării ar presupune că, în speță, Colegiul director să verifice actele Caselor de Pensii și aspectele ce decurg din modalitatea de stabilire a drepturilor de pensie corelativ bazei de calcul, punctajului mediu anual, calculării ori recalculării acestora, ceea ce echivalează în practică cu o substituie în prerogativele instanțelor judecătorești. Potrivit legii, actele emise de casele județene de pensii sunt cenzurate în mod exclusiv de instanțele de judecată. Astfel, deciziile privind calcularea ori recalcularea pensiilor pot fi contestate "în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța competentă". Or, în cauză, instanțele judecătorești exercită controlul de legalitate asupra actelor emise în stabilirea drepturilor de pensie ori recalcularea acesteia.

6.2.13 Având în vedere aspectele de mai sus, argumentele cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **în unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor O.G. 137/2000, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință :

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

IONIȚĂ Gheorghe – Membru

NITĂ Dragoș Tiberiu – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

Data redactării: 16.01.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal de 15 de zile de la comunicare constituie de drept titlu executoriu.

